

WOJEWODA PODLASKI
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

Białystok, 15 kwietnia 2026 r.

NK-III.0112.2.2026.ES

Pan
Marcin Kierwiński
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa

Na podstawie § ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2001 r. w sprawie trybu postępowania przy składaniu wniosków dotyczących tworzenia, łączenia, dzielenia, znoszenia i ustalania granic gmin, nadawania gminie lub miejscowości statusu miasta, ustalania i zmiany nazw gmin i siedzib ich władz oraz dokumentów wymaganych w tych sprawach (Dz. U. z 2014 r. poz. 310) przesyłam wniosek Rady Gminy Mielnik o nadanie miejscowości Mielnik statusu miasta wraz z moją pozytywną opinią.

Projektowane miasto „Mielnik” obejmuje obszar o wielkości 674,5193 ha.

Informuję, iż Rada Gminy Mielnik podjęła w powyższej sprawie stosowne uchwały, po uprzednim przeprowadzeniu konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy. Konsultacje przeprowadzono w oparciu o zasady i trybie określonym w uchwale Nr X/98/25 Rady Gminy Mielnik z dnia 26 września 2025 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy Mielnik dotyczących nadania miejscowości Mielnik statusu miasta.

Udział w konsultacjach wzięło 413 osób (na 2134 osób uprawnionych), z których 333 osoby opowiedziały się za nadaniem miejscowości Mielnik statusu miasta, 30 zagłosowało przeciw zgłoszonej propozycji zmiany, 12 osób wstrzymało się od głosu, a 38 głosów oddano nieważnie.

W samym Mielniku (bez miejscowości Grabowiec, która wchodzi w skład sołectwa Mielnik) udział w konsultacjach wzięło udział 85 osób (na 786 osób uprawnionych), z których 60 osób poparło proponowaną zmianę, 15 osób było przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu, a 10 głosów oddano nieważnie.

Ponadto w ramach sprawowanego nadzoru Wojewoda Podlaski rozstrzygnięciem nadzorczym nr NK-II.4131.159.2025.AJ z dnia 28 października 2025 r. stwierdził nieważność § 4 ust. 2 uchwały nr X/98/25 Rady Gminy Mielnik z dnia 26 września 2025 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy Mielnik dotyczących nadania miejscowości Mielnik statusu miasta (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2025 r. poz. 4331).

Argumentując zasadność proponowanej zmiany wnioskodawca wskazał, iż miejscowość Mielnik spełnia kryteria miejscowości o charakterze miejskim, a wniosek jest zgodny z oczekiwaniami i aspiracjami mieszkańców, którzy w konsultacjach opowiedzieli się za przyznaniem miejscowości Mielnik statusu miasta. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż powyższy wniosek jest próbą odzyskania praw miejskich, które posiadał w latach 1440-1892 oraz 1919-1934.

Do wniosku zostały dołączone informacje określone w § 2 ust. 1 oraz dokumenty wymienione w § 2 ust. 2 i 3 cytowanego na wstępie rozporządzenia.

Analiza załączonej do wniosku dokumentacji oraz przedstawiona przez wnioskodawcę argumentacja pozwalają stwierdzić, iż wniosek Rady Gminy Mielnik o nadanie miejscowości Mielnik statusu miasta spełnia wymogi formalne i jest zasadny.

Mielnik leży w południowo-wschodniej części powiatu siemiatyckiego województwa podlaskiego. Graniczy od wschodu z Białorusią, od północy z gminą Nurzec-Stacja, od zachodu z gminą Siemiatycze, a od południa z województwami: mazowieckim (gminą Sarnaki) i lubelskim (gminą Konstantynów). Początki miejscowości sięgają XI wieku, kiedy powstał gród mielnicki. Miasto przeżywało rozkwit za panowania Jagiellonów, lecz wojny XVII wieku doprowadziły do jego upadku. W XVIII wieku ożywiło je eksploatacja kredy. W październiku 2026 r. gmina Mielnik obchodzić będzie jubileusz „525-lecia” od zawarcia unii mielnickiej, (zwana również unią piotrkowsko-mielnicką), która zawarta została w Piotrkowie 3 października 1501 r. i zatwierdzona przez Aleksandra Jagiellończyka 23 października 1501 r. w Mielniku. W okresie 1440-1892 oraz 1919-1934 miejscowość Mielnik posiadała oficjalne prawa miejskie. Ostatni raz Mielnik utracił prawa miejskie w skutek reform administracyjnych w 1934 r.

Aktualnie gminę zamieszkuje 2121 osób na pobyt stały lub czasowy (stan na dzień 31 grudnia 2025 r.). Podstawowym źródłem utrzymania mieszkańców Mielnika jest działalność pozarolnicza. Jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w 2025 r. wynosiła 150 podmiotów – na terenie gminy i wskazuje na przestrzeni lat tendencję rosnącą, z czego 84 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, z czego w sektorze rolniczym: rolniczym – 1, budownictwie – 21, przetwórstwie przemysłowym – 13. Z powyższego wynika, iż udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w sektorze rolnictwa był najmniejszy. Kluczową pozycję w sektorze zatrudnienia mają pracodawcy ulokowani w Mielniku, będący podmiotami z obszaru samorządu gminnego – jednostki organizacyjne gminy Mielnik (ponad 140 osób zatrudnionych), służby mundurowe i administracje lasów państwowych. Według danych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej widnieje ok. 70 podmiotów – osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, dla których Mielnik jest głównym adresem prowadzenia działalności (stan na miesiąc składania wniosku). Kluczowymi zakładami są PERN S.A. oraz OMYA Sp. z o.o.

Areał powierzchniowy użytków rolnych w gminie Mielnik stanowi 26,39% (ponad 68% obszaru gminy stanowią lasy), ograniczając rozwój sektora rolniczego. A tym samym korzystnie wpływa na rozwój rolnictwa ekologicznego oraz agroturystyki.

Mielnik cechuje się zwartą zabudową o charakterze małomiasteczkowym, obejmującą zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną, usługową oraz zagrodową. Jednak dawne zagrody utraciły swoje pierwotne funkcje. Budynki gospodarcze i inwentarskie zostały w dużej mierze rozebrane lub zaadaptowane na cele mieszkaniowe czy usługowe. Obecnie na terenie Mielnika znajdują się 33 ulice. Większość z nich posiada nawierzchnię asfaltową lub z kostki brukowej.

Miejscowość Mielnik składa się z trzech części o zwyczajowych nazwach nawiązujących do funkcji miejskich: *Przedmieście*, *Rynek* i *Zagórze*. W wszystkich dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. W części zwanej *Rynkiem* skoncentrowane są najważniejsze obiekty administracji publicznej i użyteczności publicznej tj.: Bank Spółdzielczy, Posterunek Policji, Urząd Gminy, Ośrodek Zdrowia, Poczta, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Gminna Biblioteka Publiczna, Zakład Gospodarki Komunalnej, Zespół Szkół, Gminny Żłobek, Ośrodek Dziejów Ziemi Mielnickiej - Muzeum w Mielniku, Kościół Rzymskokatolicki pw. Przemieniania Pańskiego, Cerkiew Prawosławna pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Mielniku oraz obiekty handlowo-usługowe.

Mielnik ma bardzo rozwiniętą infrastrukturę techniczną, która spełnia wymagane warunki dla potrzeb rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości.

Całkowite zasoby mieszkaniowe w gminie Mielnik to 1 292 nieruchomości. Na każdym 1 000 mieszkańców przypada 648 mieszkań. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach wynosi 3,50. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2024 r. w gminie Mielnik wynosiła 88,50 m². Pod względem instalacji techniczno-sanitarne to 95,43% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu; 76,86% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp splukiwany; 72,83% mieszkań posiada łazienkę; 58,90% korzysta z centralnego ogrzewania, a 21,28% korzysta z gazu sieciowego (stan na dzień 31 grudnia 2025 r.).

Na terenie gminy Mielnik w przeciągu 10 lat wydano łącznie 337 decyzji o warunkach zabudowy, z czego 218 decyzji dotyczyło zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Ponadto na terenie gminy znajduje się 10 mieszkań komunalnych (znajdujących się w mieszkaniowych zasobach gminy), z czego 9 mieszkań jest zamieszkałych.

Jednostką organizacyjną gminy Mielnik prowadzącą działalność zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków jest Zakład Gospodarki Komunalnej w Mielniku. Zasoby wodociągowe gminy obejmują sieć o długości 83,3 km, w ramach której znajduje się 1 370 przyłączy oraz 173 hydranty przeciwpożarowe. Gmina posiada 2 studnie głębinowe oraz budynek stacji uzdatniania wody.

Sieć kanalizacyjna w gminie Mielnik obejmuje łącznie 21,9 km z czego 15,6 km przypada na Mielnik tj. 71%. Sieć w Mielniku obejmuje 13,9 km sieci grawitacyjnej

i 2,7 km sieci ciśnieniowej. W ramach infrastruktury znajduje się również 6 przepompowni ścieków w Mielniku, 1 w Osłowie i 3 w Moszczonie Królewskiej.

Mielnik ukazuje ponadlokalny charakter miejscowości. Jest dobrze rozwinięta infrastruktura przyrodnicza (atrakcyjne, urządzone tereny zielone i tarasy spacerowe), infrastruktura historyczna (m.in. Ośrodek Dziejów Ziemi Mielnickiej – Muzeum w Mielniku, Góra Zamkowa, ruiny Karczmy Królewskiej) oraz rekreacyjna (taras widokowy na Górze Rowskiej, taras widokowy na kopalnię kredy, plaża i zbiornik wodny Rubinek, ścieżki edukacyjno-poznawcze „Głogi”, wąwóz storczykowy).

Gmina wyróżnia się unikalnymi walorami przyrodniczymi i klimatycznymi. W 2012 r. Mielnik uzyskał świadectwo potwierdzające lecznicze właściwości klimatu, sprzyjające terapii schorzeń układu oddechowego, krążenia i neurologicznych. Na jej terenie utworzono dwa rezerваты przyrody: „Uszeście” i „Grąd Radziwiłłowski”, obszar chronionego krajobrazu „Dolina Bugu”, a także na terenie gminy zostały wyznaczone 4 *Obszary Natury 2000*.

Reasumując, należy stwierdzić, iż status miasta niewątpliwie zwiększy prestiż i atrakcyjność Mielnika i stanie się czynnikiem sprawczym przeobrażeń społeczno-gospodarczych tej miejscowości, na co liczą mieszkańcy biorący udział w konsultacjach społecznych. Będzie także powrotem do historycznych korzeni, kiedy to miejscowość Mielnik szczyła się prawami miejskimi.

Mając na uwadze powyższe oraz fakt, iż przedłożony wniosek zawiera dokumentację oraz informacje wymagane ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.) oraz rozporządzeniem Rady Ministrów (przytaczanym na wstępie) przesyłam wniosek Rady Gminy Mielnik w sprawie o nadanie miejscowości statusu miasta wraz ze swoją pozytywną opinią, z uprzejmą prośbą o jego rozpatrzenie.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Paweł Krutul
I WICEWOJEWODA PODLASKI

W załączeniu:

1. Uchwała NR X/98/25 Rady Gminy Mielnik z dnia 26 września 2025 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy Mielnik dotyczących nadania miejscowości Mielnik statusu miasta.
2. Zarządzenie NR 93/25 Wójta Gminy Mielnik z dnia 13 listopada 2025 r. w sprawie ustalenia terminu, zasad oraz składu zespołu konsultacyjnego do przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy Mielnik, dotyczących nadania miejscowości Mielnik statusu miasta.
3. Protokół z przeprowadzonych konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Mielnik dotyczących nadania miejscowości statusu miasta.
4. Zaświadczenie Starosty Siemiatyckiego, znak sprawy GG.6620.2.12.2026 z dnia 15 stycznia 2026 r. potwierdzające zgodność powierzchni Gminy Mielnik z wyszczególnionymi obrębami ewidencyjnymi z operatem ewidencyjnym.
5. Zaświadczenie Starosty Siemiatyckiego, znak sprawy GG.6620.2.105.2026 z dnia 9 marca 2026 r. potwierdzające zgodność powierzchni działek. Dotyczy potwierdzenia zgodności powierzchni 1270 działek objętych wykazem wskazanym w załączniku do ww. pisma, ujętych w granicach nowotworzonego miasta Mielnik, z operatem ewidencyjnym – z wyszczególnieniem numerów wszystkich działek ewidencyjnych objętych wnioskiem (zmiana dotyczy części obrębu ewidencyjnego) – wraz z wypisem z operatu ewidencyjnego – wykazu działek ewidencyjnych.
6. Mapa topograficzna w skali 1:50 000 z zaznaczeniem granic Gminy Mielnik.
7. Mapa ewidencyjna uwzględniająca działki ewidencyjne z zaznaczeniem granic miasta.
 - 7.1. Wykaz działek i powierzchnia planowanego miasta Mielnik.
8. Opinia Głównego Geodety Kraju z dnia 3 marca 2026 r. znak pisma KN-PRGNG.430.35.2026 potwierdzająca przebieg granic gminy z danymi państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju (PRG).
9. Wypisy z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
10. Publikacje dotyczące Gminy Mielnik i Mielnika:
 - 10.1. Ulotka kierowana do mieszkańców gminy, przygotowana na potrzeby przeprowadzenia procesu konsultacji.
 - 10.2. Mielnik. Dzieje miasta i okolic. Ryszard Celeda. Wydawca: Wydawnictwo KOLPRESS, Warszawa 2007 r.
 - 10.3. Ulotka – Perła nad Bugiem. Tu historia spotyka naturę! Wydawca: Urząd Gminy Mielnik.
11. Wniosek Rady Gminy Mielnik o nadanie miejscowości Mielnik statusu miasta.
12. Uchwała Nr XIV/122/26 Rady Gminy Mielnik z dnia 20 marca 2026 r. w sprawie wyrażenia opinii oraz wystąpienia z wnioskiem o nadanie miejscowości Mielnik statusu miasta.

Do wiadomości:

- Wójt Gminy Mielnik,
- Przewodnicząca Rady Gminy Mielnik.